

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UBLAŽAVANJU I UKLANJANJU
POSLEDICA PRIRODNIH NEPOGODA**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UBLAŽAVANU I UKLANJANJU POSljedica PRIRODNIH NEPOGODA

GLAVA I.

UVODNI DIO

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Republike Hrvatske, Registar šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Registar šteta), te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Značenje pojmova

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *građevina* je sklop definiran propisom kojim se uređuje gradnja
2. *imovina* obuhvaća građevine, infrastrukturu, opremu, zemljišta, višegodišnje nasade, šume, stoku, obrtna sredstva u poljoprivredi, te ostala sredstva i dobra
3. *poljoprivrednik* je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba koja obavlja poljoprivrednu djelatnost na području Republike Hrvatske, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike: obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te druga pravna osoba
4. *štete u poljoprivredi* su štete koje je poljoprivrednik pretrpio na poljoprivrednom zemljištu i/ili primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
5. *poljoprivredno gospodarstvo* čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na području Republike Hrvatske
6. *štete u šumarstvu* su štete na šumskom zemljištu i šumama
7. *osiguravatelj* je društvo za osiguranje u smislu zakona kojim je uređeno osiguranje
8. *oštećenik* je fizička ili pravna osoba na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda sukladno kriterijima iz ovoga Zakona

9. *katastrofa* ima značenje u smislu zakona kojim je uređen sustav civilne zaštite
10. *poduzetnik* je svaka pravna ili fizička osoba koja, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluje u prometu roba i usluga bez obzira stječe li profit ili ne
11. *stambene zgrade* u smislu ovoga Zakona su zgrade za smještaj i boravak ljudi
12. *infrastruktura* su građevine definirane propisom kojim se uređuje prostorno uređenje
13. *važee tržišne cijene* su cijene određene na odgovarajućem tržištu
14. *jedinstvene cijene* su cijene koje donosi, objavljuje i unosi u Registar šteta Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog nadležnog ministarstva
15. *realna procjena vrijednosti imovine* je procjena imovine od strane nadležnih ministarstava
16. *registar šteta* je digitalna baza podataka svih šteta nastalih uslijed prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske
17. *žurna pomoć* je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom, i/ili katastrofom, takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom.
18. *štete u ribarstvu* su štete na imovini i/ili proizvodnji proizvoda ribarstva i akvakulture.
- (2) Izrazi koji se koriste u ovome propisu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Prirodna nepogoda

Članak 3.

(1) Prirodnom nepogodom, u smislu ovoga Zakona, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njen gubitak, te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili okolišu.

(2) Prirodnom nepogodom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se:

1. potres
2. olujni i orkanski vjetar
3. požar
4. poplava
5. suša
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7. mraz
8. izvanredno velika visina snijega
9. snježni nanos i lavina
10. nagomilavanje leda na vodotocima

11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

(3) U smislu ovoga Zakona, štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini, te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite.

(4) Prirodna nepogoda može se proglasiti ili ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu, ili ako je prirod (rod) umanjn najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

(5) Ispunjenje uvjeta iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo odnosno Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba.

Članak 4.

Prilikom provedbi mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela iz ovoga Zakona, obvezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi, onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva.

GLAVA II.

NADLEŽNA TIJELA I OPIS POSLOVA

Nadležna tijela

Članak 5.

(1) Nadležna tijela za provedbu ovoga Zakona jesu: Vlada Republike Hrvatske, povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, nadležna ministarstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb (u daljnjem tekstu: nadležna tijela).

(2) Nadležna ministarstva iz stavka 1. ovoga članka jesu ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo; graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu.

Hrvatski sabor

Članak 6.

Hrvatski sabor u skladu s odredbama ovoga Zakona:

1. imenuje članove Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda

2. usvaja godišnje izvješće o konačnoj procjeni šteta i utrošku sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i radu Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda
3. provodi i druge aktivnosti u skladu sa svojim nadležnostima i odredbama ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske

Članak 7.

Vlada Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja sljedeće poslove:

1. donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode na području dvije ili više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske
2. odobrava pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda na prijedlog Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda
3. odobrava žurnu pomoć na prijedlog Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te Grada Zagreba
4. odlučuje o različitim mjerama i programima za djelomično ublažavanje i otklanjanje posljedica šteta od prirodnih nepogoda
5. obavlja i druge poslove u skladu sa svojim nadležnostima i odredbama ovoga Zakona.

Povjerenstva

Članak 8.

(1) Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju:

1. Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Državno povjerenstvo)
2. Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba)
3. županijska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: županijska povjerenstva)
4. gradska i općinska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: gradska i općinska povjerenstva)

(2) Postupanja i poslove iz stavka 1. ovoga članka, povjerenstva provode u suradnji s nadležnim ministarstvima, Vladom Republike Hrvatske i drugim tijelima koja sudjeluju u određenju kriterija i isplate sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda.

(3) Odluke o imenovanju članova Državnog povjerenstva objavljuju se u Narodnim novinama, a odluke o imenovanjima ostalih povjerenstava objavljuju se u službenom glasniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba.

(4) Članovima povjerenstava mogu se imenovati osobe koje imaju dobar ugled i koje raspolažu potrebnim stručnim znanjima.

Državno povjerenstvo

Članak 9.

- (1) Članove Državnog povjerenstva imenuje Hrvatski sabor na razdoblje od četiri godine.
- (2) Državno povjerenstvo sastoji se od 14 članova, od kojih je jedan predsjednik.
- (3) Članovi Državnog povjerenstva su:
 1. sedam članova iz redova zastupnika Hrvatskog sabora na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove
 2. dva člana od kojih je jedan član ujedno i tajnik Državnog povjerenstva, imenuju se na prijedlog ministarstva nadležnog za financije
 3. po jedan član imenuje se na prijedlog ministarstva nadležnog za poljoprivredu, ministarstva nadležnog za graditeljstvo i prostorno uređenje, ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, te ministarstva nadležnog za more, promet i infrastrukturu
 4. jedan član koji predstavlja društvo za osiguranje s najvećim udjelom na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj.
- (4) Državno povjerenstvo ima sjedište u ministarstvu nadležnom za financije.
- (5) Pomoć u radu i pripremi svih materijala nužnih za postupanje Državnog povjerenstva obavlja ministarstvo nadležno za financije.
- (6) Sredstva za rad Državnog povjerenstva osiguravaju se sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Poslovi Državnog povjerenstva

Članak 10.

- (1) Državno povjerenstvo u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja poslove evidencije, izrade izvješća, obrade podataka o nastalim štetama i određivanja kriterija za raspodjelu i odobrenje pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, a naročito:
 1. usklađuje rad gradskog/općinskog/županijskog povjerenstva te surađuje po pitanjima prijave i/ili procjena šteta od prirodnih nepogoda
 2. podnosi prijedlog Vladi Republike Hrvatske za odobravanje pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode
 3. daje mišljenje na izvješće s prikazom svih potvrđenih šteta koje zajedno s prijedlogom dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dostavljaju nadležna ministarstva
 4. odlučuje o konačnoj procjeni šteta temeljem izvješća dostavljenih od nadležnih ministarstava glede uzroka, vrste, okolnosti, vrijednosti i njihovih posljedica
 5. izrađuje godišnje izvješće o konačnoj procjeni šteta i utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i svom radu koje podnosi Hrvatskom saboru

6. u suradnji s nadležnim središnjim tijelima državne uprave i županijskim povjerenstvima podnosi prijedlog Vladi Republike Hrvatske za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode
7. donosi plan iznosa i namjene sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
8. po potrebi obavlja izvide nastalih šteta obilaskom terena nakon proglašenja prirodne nepogode o čemu sastavlja zapisnik i predlaže mjere iz svoje nadležnosti Vladi Republike Hrvatske
9. prati stanje računa redovnih sredstava odobrenih u tijeku godine u svrhu prijedloga dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode
10. surađuje s nadležnim središnjim tijelima državne uprave, stručnim i znanstvenim institucijama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te međunarodnim institucijama
11. pruža stručnu pomoć nadležnim tijelima pri provedbi mjera dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
12. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Državno povjerenstvo, u slučaju izvida iz stavka 1. točke 8. ovoga članka i/ili na osnovu podataka o uočenim nepravilnostima u provedbi ovoga Zakona obavještava nadležno ministarstvo te ministarstvo nadležno za financije za potrebe nadzora iz ovoga Zakona.

(3) Državno povjerenstvo za potrebe poslova iz svoje nadležnosti, a posebno kod izrade različitih analiza i/ili studija usmjerenih smanjenju negativnih utjecaja i šteta prouzročenih prirodnim nepogodama može angažirati vanjske stručnjake te određuje njihove zadatke.

(4) Postupak odabira vanjskih stručnjaka iz stavka 3. ovoga članka provodi se u skladu s propisima koji uređuju područje javne nabave, koju u ime Državnog povjerenstva provode nadležne službe Hrvatskog sabora.

Ministarstva

Članak 11.

(1) Nadležna ministarstva, u skladu s odredbama ovoga Zakona obavljaju sljedeće poslove:

1. potvrđuju konačnu procjenu šteta nastalih kao posljedica prirodne nepogode temeljem podataka dostavljenih putem Registra šteta od strane županijskih povjerenstava i Gradskog povjerenstva Grada Zagreba
2. predlažu Državnom povjerenstvu kriterije iz svoje nadležnosti za dodjelu sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda za štete iz točke 1. ovoga stavka
3. obavljaju poslove vezane za Registar šteta sukladno ovome Zakonu
4. obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji s drugim ministarstvima ili drugim tijelima s ciljem dodjele sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda.

Županijsko povjerenstvo

Članak 12.

(1) Članove županijskog povjerenstva imenuje županijska skupština na razdoblje od četiri godine.

(2) Županijsko povjerenstvo u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja sljedeće poslove:

1. usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
2. provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svojeg područja
3. podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode
4. po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava, odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodne nepogode i nastale štete
5. objedinjuje i prosljeđuje putem Registra šteta Državnom povjerenstvu konačne procjene šteta te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
6. imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
7. donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
8. obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom.

(3) Oblik i način unosa u Registar šteta iz stavka 2. točke 5. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

(4) Članovi povjerenstva u svojem radu dužni su postupati savjesno i u skladu s odredbama ovoga Zakona, u suprotnom oštećenici imaju pravo tražiti nadoknadu štete od jedinice područne (regionalne) samouprave za učinjene propuste.

Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba

Članak 13.

(1) Članove Gradskog povjerenstva Grada Zagreba imenuje Gradska skupština Grada Zagreba na razdoblje od četiri godine.

(2) Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja sljedeće poslove:

1. predlaže gradonačelniku Grada Zagreba proglašenje prirodne nepogode
2. podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode
3. utvrđuje i provjerava visinu štete od prirodne nepogode za područje Grada Zagreba

4. unosi podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta
5. po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava, odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodne nepogode i nastale štete
6. dostavlja putem Registra šteta Državnom povjerenstvu konačne procjene šteta te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u Gradu Zagrebu
7. po potrebi odlukom predlaže Gradskoj skupštini Grada Zagreba imenovanje stručnog povjerenstva
8. prati i nadzire namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu
9. izrađuje izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavlja ih Državnom povjerenstvu putem Registra šteta
10. donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
11. obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom.

(3) Oblik i način unosa podataka u Registar šteta iz stavka 2. točaka 4., 6. i 9. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

(4) Članovi povjerenstva u svojem radu dužni su postupati savjesno i u skladu s odredbama ovoga Zakona, u suprotnom oštećenici imaju pravo tražiti nadoknadu štete od Grada Zagreba za učinjene propuste.

Gradska i općinska povjerenstva

Članak 14.

(1) Članove i broj članova općinskog odnosno gradskog povjerenstva imenuje gradsko odnosno općinsko vijeće na razdoblje od četiri godine i o njihovom imenovanju obavještava županijsko povjerenstvo.

(2) Povjerenstva iz ovoga članka obavljaju sljedeće poslove:

1. utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine odnosno grada
2. unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta
3. unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu
4. raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenicima
5. prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu
6. izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta
7. surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona
8. donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
9. obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima

(3) Oblik i način dostave podataka iz stavka 2. točaka 2., 3. i 6. ovoga članka ministar financija propisuje pravilnikom.

(4) Članovi povjerenstva u svojem radu dužni su postupati savjesno i u skladu s odredbama ovoga Zakona, u suprotnom oštećenici imaju pravo tražiti nadoknadu štete od jedinice lokalne samouprave za učinjene propuste.

Stručno povjerenstvo

Članak 15.

(1) Ako općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.

(2) Ako Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba nije u mogućnosti zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od Gradske skupštine Grada Zagreba imenovanje stručnog povjerenstva.

(3) Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini odnosno gradu te Gradu Zagrebu u roku u kojem su imenovana.

(4) U svojem radu stručna povjerenstva iz ovoga članka surađuju s općinskim odnosno gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine odnosno grada i/ili Grada Zagreba za koje obavljaju poslove.

GLAVA III.

IZVORI, NAMJENA I PLANIRANJE NOVČANIH SREDSTAVA

Opće odredbe

Članak 16.

U cilju ublažavanja i djelomičnog uklanjanja posljedica prirodne nepogode, osiguravaju se i planiraju novčana sredstva, određuje njihova namjena i način dodjele.

Plan djelovanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u području prirodnih nepogoda

Članak 17.

(1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine donosi plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu s ciljem određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

(2) Plan djelovanja iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode
2. procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz ovoga Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

(3) Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 31. ožujka tekuće godine izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Plan djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda

Članak 18.

(1) Gradska skupština Grada Zagreba do 30. studenog tekuće godine donosi plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu s ciljem određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

(2) Plan djelovanja iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode
2. procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz ovoga Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

(3) Gradonačelnik Grada Zagreba Gradskoj skupštini Grada Zagreba, do 31. ožujka tekuće godine dostavlja izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Članak 19.

(1) Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda iz ovoga članka odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

(2) Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije
2. fondova Europske unije te
3. donacija.

(3) Sredstva iz fondova Europske unije iz stavka 2. točke 2. ovoga članka ne mogu se unaprijed osigurati, a njihova dodjela provodi se prema posebnim propisima koji uređuju korištenje sredstava iz fondova Europske unije.

Namjena sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Članak 20.

(1) Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete o čemu u skladu s ovim Zakonom odlučuju nadležna tijela iz članka 5. ovoga Zakona.

(2) Sredstva pomoći iz članka 19. ovoga Zakona su nepovratna i namjenska te se ne mogu upotrijebiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Gradonačelnici i općinski načelnici te krajnji korisnici odgovorni su za namjensko korištenje sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

(4) Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuju se za:

1. štete na imovini koja je osigurana
2. štete na imovini koje su izazvane namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite od strane korisnika ili vlasnika imovine
3. neizravne štete
4. štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim u slučaju kada je, prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela
5. štete nastale na građevini ili području koje je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu kulturnog dobra aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom
6. štete koje nisu na propisan način i u zadanom roku unesene u Registar šteta prema odredbama ovoga Zakona
7. štete u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60% vrijednosti imovine.

(5) Iznimno od stavka 4. točke 4. ovoga članka, sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama u slučajevima socijalno ugroženih oštećenika.

(6) Iznimno, za štete manje od iznosa iz stavka 4. točke 7. ovoga članka, oštećenicima se mogu dodijeliti sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

(7) O prijedlogu i prihvaćanju uvjeta iz stavka 6. ovoga članka odlučuje županijsko povjerenstvo na prijedlog općinskog ili gradskog povjerenstva.

(8) O prihvaćanju uvjeta iz stavka 6. ovoga članka odlučuje Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba u skladu s ovim Zakonom.

Planiranje iznosa i namjene sredstava iz nadležnosti Državnog povjerenstva

Članak 21.

(1) Državno povjerenstvo s ciljem osiguranja novčanih sredstava za potrebe djelomične sanacije šteta nastalih uslijed prirodnih nepogoda donosi plan iznosa sredstava te ga uz obrazloženje dostavlja ministarstvu nadležnom za financije u skladu s pravilima proračunskog planiranja i propisa koji uređuju javne financije.

(2) Planiranje sredstava iz stavka 1. ovoga članka naročito uključuje analize vjerojatnosti nastanka prirodne nepogode, uzima u obzir razmjere nastale štete i razvijenost pojedinih područja u kojima nastaje prirodna nepogoda (najmanje za proteklih pet godina prema indeksu razvijenosti) pri čemu se koristi podacima nadležnih institucija i Procjenom rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku u određenjima procjene i vjerojatnosti mogućnosti nastanka šteta od prirodnih nepogoda u sljedećem razdoblju.

(3) U procesu planiranja iznosa sredstava Državno povjerenstvo surađuje s ostalim nadležnim tijelima iz ovoga Zakona, te u skladu s proračunskim mogućnostima određuje optimalni iznos planiranih sredstava na svojoj stavci koja se planira unutar financijskog plana ministarstva nadležnog za financije.

(4) U planiranom iznosu i određenju iznosa sredstava iz ovoga članka iznos sredstava koji se može koristiti za djelomičnu sanaciju šteta za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo ne može iznositi više od 50% ukupno planiranih sredstava za tekuću godinu.

(5) Državno povjerenstvo, može iznimno, nakon uvida u konačne potvrđene štete i podatke od drugih nadležnih tijela iz članka 5. ovoga Zakona, u trenutku raspodjele sredstava povećati iznos sredstava za štete u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu.

(6) Iznos sredstava iz stavka 5. ovoga članka može se za područje poljoprivrede, šumarstva i ribarstva povećati na najviše do 70% ukupnih sredstava koja se namjeravaju koristiti za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda.

(7) Državno povjerenstvo može, osim promjena namjene i raspodjele sredstava iz stavka 5. ovoga članka, smanjiti iznos raspoloživih sredstava za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo te odrediti drugu namjenu korištenja novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda u drugim područjima na kojima je evidentirana šteta na imovini.

(8) Sredstva pomoći iz ovoga članka mogu se dodijeliti i za druge vrste nastalih šteta (štete na građevinama, na opremi, zemljištima, uređajima za sanaciju posljedica šteta od prirodnih nepogoda, te troškove za sanaciju nastalih šteta) a naročito za štete nastale na javnoj

infrastrukturi i/ili pomoć jedinicama lokalne samouprave za troškove sanacije šteta na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

(9) Prilikom odlučivanja o prenamjeni postotaka korištenja sredstava koja će se rasporediti oštećenicima Državno povjerenstvo naročito vodi računa i razmatra podatke o razmjerima šteta od prirodnih nepogoda, a u slučaju pomoći jedinicama lokalne samouprave naročito uzima u obzir fiskalne kapacitete i razinu općeg gospodarskog razvoja općine odnosno grada.

Primjena pravila o državnim potporama

Članak 22.

Prilikom dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda poduzetnicima na osnovu različitih mjera, a to se naročito odnosi na dodjelu novčanih sredstava u obliku subvencija ili dodjelu novčanih sredstava putem ostalih vrsta programa čiji su korisnici poduzetnici, postupa se sukladno pravilima o državnim potporama u industriji ili poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu.

GLAVA IV.

PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE I POSTUPANJA NADLEŽNIH TIJELA

Proglašenje prirodne nepogode

Članak 23.

(1) Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije, donosi župan na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika, u slučaju ispunjenja uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan u slučaju ispunjenja uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Odluku o proglašenju prirodne nepogode za područje Grada Zagreba donosi gradonačelnik Grada Zagreba u slučaju ispunjenja uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Vlada Republike Hrvatske može prema vlastitoj prosudbi proglasiti prirodnu nepogodu na području dviju ili više županija, Grada Zagreba ili na cijelom području Republike Hrvatske.

Radnje nakon proglašenja prirodne nepogode

Članak 24.

Nakon proglašenja prirodne nepogode iz članka 23. ovoga Zakona s ciljem dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. ovoga Zakona u svrhu provedbe ovoga Zakona provode sljedeće radnje:

1. prijave prve procjene štete u Registar šteta
2. prijave konačne procjene štete u Registar šteta
3. potvrde konačne procjene štete u Registar šteta.

Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta

Članak 25.

(1) Oštećenik nakon nastanka prirodne nepogode prijavljuje štetu na imovini nadležnom gradskom ili općinskom povjerenstvu te Gradskom povjerenstvu Grada Zagreba u pisanom obliku, na propisanom obrascu najkasnije u roku osam dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

(2) Nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka općinsko odnosno gradsko povjerenstvo te Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

(3) Sadržaj i način dostave podataka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta

Članak 26.

(1) Iznimno od članka 25. stavka 1. ovoga Zakona oštećenik može podnijeti prijavu prvih procjena šteta i nakon isteka roka od osam dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

(2) Iznimno od članka 25. stavka 2. ovoga Zakona, rok za unos podataka u Registar šteta od strane općinskog odnosno gradskog povjerenstva te Gradskog povjerenstva Grada Zagreba može se u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojih je onemogućen elektronski unos podataka u Registar šteta produžiti za osam dana.

(3) O produljenju roka iz stavka 2. ovoga članka odlučuje Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba dok županijsko povjerenstvo odlučuje na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.

Sadržaj prijave prve procjene štete

Članak 27.

Prijava prve procjene štete iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona sadrži:

1. datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njen broj
2. podatke o vrsti prirodne nepogode
3. podatke o vremenskom trajanju prirodne nepogode
4. podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
5. podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
6. podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete iz članaka 25. i 26. ovoga Zakona te

7. podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode, te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

Konačna procjena štete

Članak 28.

(1) Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnom nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete.

(2) Konačna procjena štete obuhvaća vrstu i opseg štete u vrijednosnim (financijskim) i naturalnim pokazateljima prema području, imovini, djelatnostima, vremenu i uzrocima njezina nastanka, te korisnicima i vlasnicima imovine.

(3) Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo te Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika, a tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva
- opseg štete na imovini
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

(4) Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku koji je ispunio uvjete iz članaka 25. i 26. ovoga Zakona, općinsko odnosno gradsko povjerenstvo prijavljuje županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta.

(5) Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku koji je ispunio uvjete iz članaka 25. i 26. ovoga Zakona, Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba dostavlja Državnom povjerenstvu u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta.

(6) Iznimno, ukoliko se šteta na dugotrajnim nasadima utvrdi nakon proteka roka za prijavu konačne procjene štete u skladu s stavkom 4. i stavkom 5. ovoga članka, oštećenik ima pravo zatražiti nadopunu prikaza štete najkasnije četiri mjeseca nakon isteka roka za prijavu štete.

(7) Sadržaj i način dostave konačne procjene štete propisuje ministar financija pravilnikom.

Način izračuna konačne procjene štete

Članak 29.

(1) Pri konačnoj procjeni štete procjenjuje se vrijednost imovine prema jedinstvenim cijenama, važećim tržišnim cijenama ili drugim pokazateljima primjenjivim za pojedinu vrstu imovine oštećene uslijed prirodne nepogode.

(2) Za štete na imovini za koje nisu propisane jedinstvene cijene koriste se važeće tržišne cijene za pojedinu vrstu imovine oštećene uslijed prirodne nepogode, pri čemu se surađuje s drugim središnjim tijelima državne uprave i/ili drugim institucijama ili ustanovama koje posjeduju stručna znanja i posjeduju tražene podatke.

Sadržaj prijave konačne procjene štete

Članak 30.

Prijava konačne procjene štete sadrži:

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem
2. podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti
3. podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode
4. podatke o uzroku i opsegu štete
5. podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave te Grada Zagreba te
6. ostale statističke i vrijednosne podatke uređene ovim Zakonom.

Način podnošenja konačne procjene štete

Članak 31.

(1) Prijavu konačne procjene štete iz članka 28. ovoga Zakona općinsko odnosno gradsko povjerenstvo odnosno Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba unosi u Registar šteta u roku iz članka 28. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Županijsko povjerenstvo prijavljene konačne procjene štete iz članka 28. ovoga Zakona dostavlja Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registar šteta.

(3) Prilikom konačne procjene štete županijsko povjerenstvo i Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba prihvaćaju isključivo procjene izvršene od strane općinskog ili gradskog povjerenstva.

Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete

Članak 32.

(1) Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, nakon dostave konačne procjene štete iz članka 31. ovoga Zakona.

(2) Nadležna ministarstva iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona mogu prilikom potvrde konačne procjene štete angažirati i druge znanstvene ili stručne institucije sa svrhom utvrđivanja vrijednosti konačnih šteta.

(3) Potvrda konačne procjene štete odnosi se na:

1. primjenu referentnih i/ili tržišnih cijena za utvrđivanje visine štete od prirodnih nepogoda za pojedinu vrstu imovine na kojoj je nastala šteta
2. provjeru i utvrđivanje podataka o prosječnom prirodnom oštećenju po pojedinim kulturama i oštećenjima kulture za područje poljoprivrede, šumarstva ili ribarstva
3. određivanje štete za poljoprivredne kulture i višegodišnje nasade kojima je šteta od prirodne nepogode prouzročila umanjene prinosa od 30 i više posto po hektaru prema prethodnom trogodišnjem prosjeku za određenu županiju
4. građevine ako je prirodna nepogoda prouzročila oštećenje ili uništenje dijela građevine koji se procjenjuje od 60 i više % vrijednosti građevine
5. provjeru i utvrđivanje podataka o vrijednosti, vijeku trajanja oštećene imovine, druge opreme i koeficijentu njihove istrošenosti
6. utvrđivanje i određivanje podataka o vrijednosti oštećenja uzrokovanog prirodnom nepogodom na imovini (građevina te druga javna infrastruktura)
7. utvrđivanje postotka oštećenja imovine uzrokovanih drugim prirodnim nepogodama koje su nastale na imovini prije potvrđivanja štete u istoj kalendarskoj godini u kojoj nastala prirodna nepogoda
8. druge podatke o iskazanom iznosu prijavljene štete.

(4) Potvrda konačne procjene štete predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na kojoj je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj istoj imovini sukladno podacima unesenim u Registar šteta.

(5) Osim na temelju podataka iz Registra šteta, potvrđivanje iz stavka 4. ovoga članka provodi se na osnovu cjelokupne i potpuno dostavljene dokumentacije i obrazaca i/ili izravnim izvidom oštećenja na terenu i pristupom imovini koja je predmetom prijave štete prema ovome Zakonu.

Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete

Članak 33.

(1) Nakon potvrde konačne procjene štete nadležna ministarstva iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona sastavljaju izvješće s prikazom svih potvrđenih šteta iz svoje nadležnosti.

(2) Nadležna ministarstva iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona temeljem izvješća iz stavka 1. ovoga članka izrađuju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda kojeg dostavljaju Državnom povjerenstvu.

(3) Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka sadržava:

1. cjelovit prikaz šteta i prijedlog isplate sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda
2. prijedlog i načine određenja kriterija i postotaka davanja sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda u odnosu na iskazanu vrijednost štete i vrsti štete koja je nastala uslijed prirodne nepogode
3. prijedlog ostalih mjera postupanja s ciljem djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

GLAVA V.

NAČIN DODJELE POMOĆI I RASPODJELE SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE ŠTETA OD PRIRODNIH NEPOGODA

Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda koje provodi Državno povjerenstvo

Članak 34.

Državno povjerenstvo pristupa provjeri i obradi podataka o konačnim procjenama šteta temeljem podataka iz Registra šteta te ostale dokumentacije, te utvrđuje iznos pomoći za pojedinu vrstu štete i oštećenike na način da određuje postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrđene štete na imovini oštećenika.

Raspodjela i dodjela sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda od strane Državnog povjerenstva

Članak 35.

(1) Državno povjerenstvo nakon utvrđivanja uvjeta iz članka 34. ovoga Zakona, a prije isplate sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

(2) Prilikom raspodjele sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, iznos novčanih sredstava ne može biti veći od 5% iznosa konačne potvrđene štete na imovini pojedinog oštećenika.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, Državno povjerenstvo može predložiti Vladi Republike Hrvatske dodjelu većih iznosa pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica od prirodnih nepogoda u slučajevima kada su stradanja imovine i stanovništva takva da prijete ugrozom zdravlja i života i funkcioniranja gospodarstva na području pogođenom prirodnim nepogodom.

(4) Vlada Republike Hrvatske o prijedlozima iz stavaka 1. i 3. ovoga članka donosi odluku.

GLAVA VI.**NAČIN DODJELE I RASPODJELA SREDSTAVA ŽURNE POMOĆI****Žurna pomoć****Članak 36.**

(1) Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini:

1. jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i Gradu Zagrebu za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša

2. oštećenicima fizičkim osobama koje nisu poduzetnici u smislu ovoga Zakona, a koje su pretrpjele štete na imovini, a posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijeti ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

(2) Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračuna Grada Zagreba.

(3) Žurnu pomoć dodjeljuju:

1. Vlada Republike Hrvatske
2. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te
3. Grad Zagreb.

(4) Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.

(5) Žurna pomoć iz stavka 4. ovoga članka uračunava se u iznos pomoći za djelomičnu sanaciju posljedica prirodnih nepogoda u skladu s ovim Zakonom.

(6) U slučaju da je iznos predujma veći od iznosa pomoći utvrđenog za konačne potvrđene štete u Registru šteta, jedinice lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb dužni su osigurati povrat viška dodijeljenih sredstava u državni proračun Republike Hrvatske ili proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračun Grada Zagreba.

Žurna pomoć Vlade Republike Hrvatske**Članak 37.**

(1) Vlada Republike Hrvatske o dodjeli žurne pomoći iz ovoga Zakona donosi odluku.

(2) Vlada Republike Hrvatske odluku o dodjeli žurne pomoći iz stavka 1. ovoga članka može donijeti i na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te Grada Zagreba.

(3) Vlada Republike Hrvatske u odluci iz stavka 2. ovoga članka određuje:

1. vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
2. kriterije, način raspodjele i namjene korištenja žurne pomoći
3. ministarstva nadležna za provedbu isplate žurne pomoći
4. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se dodjeljuje žurna pomoć te
5. druge uvjete i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

(4) Izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći nadležna ministarstva, Grad Zagreb, županije, općine odnosno gradovi dužni su dostaviti Vladi Republike Hrvatske u roku navedenom u odluci.

Žurna pomoć jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba

Članak 38.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb mogu isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava svojih proračuna, a u slučaju ispunjenja uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Prijedlog dodjele žurne pomoći iz ovoga članka, predstavničkom tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upućuje župan, ili gradonačelnik odnosno općinski načelnik.

(3) Prijedlog dodjele žurne pomoći iz ovoga članka Gradskoj skupštini Grada Zagreba upućuje gradonačelnik Grada Zagreba.

(4) Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Gradska skupština Grada Zagreba, donose odluku o prijedlogu iz stavka 2., odnosno stavka 3. ovoga članka kojom se određuje

1. vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
2. kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
3. drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

GLAVA VII.

IZVJEŠĆA, REGISTAR ŠTETA I NADZOR

Izvješća Državnog povjerenstva, općinskih, gradskih i županijskih povjerenstava te Gradskog povjerenstva Grada Zagreba

Članak 39.

(1) Gradsko ili općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Osim izvješća iz stavka 1. ovoga članka gradsko ili općinsko povjerenstvo županijskom povjerenstvu dostavlja i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji naročito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

(3) Županijsko povjerenstvo na temelju prikupljenih podataka i izvješća iz ovoga članka podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, putem Registra šteta i pisanim putem.

(4) U izvješću županijskog povjerenstva iz stavka 3. ovoga članka navode se sredstva koja se za tu štetu dodjeljuju na razini županije, grada ili općine, kao i sredstva za naknadu štete iz drugih izvora.

(5) Izvješća županijskih povjerenstava i Gradskog povjerenstva Grada Zagreba objedinjuje Državno povjerenstvo te izrađuje skupno izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, koji dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

(6) Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, putem Registra šteta i pisanim putem.

(7) Oblik i način dostave izvješća iz stavaka 1., 3. i 6. ovoga članka ministar financija propisuje pravilnikom.

Izvješće o radu Državnog povjerenstva

Članak 40.

(1) Državno povjerenstvo dužno je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, izraditi izvješće o stanju i poduzetim mjerama te dodijeljenim sredstvima za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda temeljem Registra šteta i o tome izvijestiti Hrvatski sabor.

(2) Državno povjerenstvo pribavlja suglasnost Vlade Republike Hrvatske prije dostave izvješća Hrvatskom saboru.

Registar šteta

Članak 41.

- (1) Registar šteta je jedinstvena digitalna baza podataka o svim štetama nastalim uslijed prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske.
- (2) Obveznici unosa podataka u Registar šteta sukladno ovome Zakonu su Državno povjerenstvo, županijsko, gradsko i općinsko povjerenstvo, Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba te ostala nadležna tijela sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (3) U Registar šteta unose se prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći gradskih i općinskih povjerenstava u skladu s obrascima i elektronskim sučeljem.
- (4) Podatke iz stavka 3. ovoga članka u Registar šteta unosi općinsko odnosno gradsko povjerenstvo sukladno zadacima i djelokrugom povjerenstava iz članka 14. ovoga Zakona.
- (5) Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih uslijed prirodnih nepogoda te za izradu izvješća o radu Državnog povjerenstva.
- (6) Pristup Registru šteta osim obveznika iz stavka 2. ovoga članka može biti dopušten i drugom tijelu, o čemu odluku donosi predsjednik Državnog povjerenstva.
- (7) Sadržaj Registra šteta propisuje ministar financija Pravilnikom.

Nadzor

Članak 42.

- (1) Nadzor nad zakonitosti rada i postupanja iz ovoga članka provodi se nad ministarstvima i županijskim, općinskim odnosno gradskim povjerenstvima te Gradskim povjerenstvom Grada Zagreba.
- (2) Nadzor u smislu ovoga Zakona podrazumijeva nadzor na temelju podataka o uočenim nepravilnostima iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona, proračunski nadzor i nadzor nad zakonitosti rada te djelotvornosti, ekonomičnosti i svrhovitosti postupanja.
- (3) Nadzor na temelju podataka o uočenim nepravilnostima iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona provode nadležna ministarstva.
- (4) Proračunski nadzor iz ovoga članka predstavlja nadzor nad korištenjem sredstava odobrenih za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda i provodi se nad općinama, gradovima i županijama u skladu s proračunskim propisima.
- (5) Proračunski nadzor provodi ministarstvo nadležno za financije

GLAVA VIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prijelazne odredbe

Članak 43.

(1) Pravilnik iz članka 12. stavka 3., članka 13. stavka 3., članka 14. stavka 3., članka 25. stavka 3., članka 28. stavka 7., članka 39. stavka 7. i članka 41. stavka 7. donosi ministar financija u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Planove djelovanja iz članka 17. stavka 1. i članka 18. stavka 1. ovoga Zakona za 2019. godinu, predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te Gradska skupština grada Zagreba dužni su donijeti do kraja siječnja 2019. godine.

(3) Metodologija za procjenu štete od elementarnih nepogoda (Narodne novine, broj 96/98) ostaje na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Na postupanja započeta prije stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuje se Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, br. 73/97 i 174/04).

Mandat članova povjerenstava

Članak 44.

(1) Državno povjerenstvo za procjenu šteta o elementarnih nepogoda, županijsko, gradsko i općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda nastavljaju s radom do imenovanja Državnog povjerenstva temeljem članka 6. točke 1. ovoga Zakona, županijskog povjerenstva temeljem članka 12. stavka 1. ovoga Zakona, Gradskog povjerenstva Grada Zagreba temeljem članka 13. stavka 1. ovoga Zakona te gradskog i općinskog povjerenstva temeljem članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Rok za imenovanje članova povjerenstava iz stavka 1. ovoga članka je šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja propisa

Članak 45.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, br. 73/97 i 174/04).

Stupanje na snagu

Članak 46.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI DONOŠENJEM ZAKONA TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Pitanje dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u Republici Hrvatskoj pravno je uređeno važećim Zakonom o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, br. 73/97 i 174/04), Zakonom o zaštiti i spašavanju (Narodne novine, br. 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10) te Metodologijom za procjenu štete od elementarnih nepogoda (Narodne novine, broj 96/98).

U svrhu unapređenja sustava prijavljenih šteta od prirodnih nepogoda u smislu ažurnosti, točnosti i transparentnosti izvještavanja na svim razinama povjerenstava za praćenje šteta od prirodnih nepogoda prepoznato je nužno vođenje evidencije prijavljenih šteta od prirodnih nepogoda na jednome mjestu pa se ovim Zakonom propisuje obveza prijave i unosa štete u Registar šteta po postupku i roku predviđenom Zakonom.

S ciljem povećanja učinkovitosti sustava, te transparentnosti postupanja svih tijela zaduženih za provedbu Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda pokrenute su aktivnosti s ciljem promjena u sustavu dodjele pomoći za nastale štete od prirodnih nepogoda koja se odnosi na donošenje novog zakonskog propisa te izradu podzakonskih akata.

Dosadašnja praksa je ukazala na nužnost promjena u postojećem sustavu dodjele pomoći za nastale štete od prirodnih nepogoda. Predviđene izmjene sadržane su u ovome Prijedlogu zakona kojeg će pratiti Pravilnik o Registru šteta od prirodnih nepogoda.

Naime, važna novina ovoga Zakona je uspostava Registra šteta koji će osiguravati podatke po imenu svake fizičke i pravne osobe koja je prijavila štetu, vrsti štete i iznosu štete i takvi podaci predstavljaju prvu bazu podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda. Na taj način osigurat će se informacije o vrstama šteta na pojedinom području koje će moći koristiti i ostala tijela državne uprave za različite potrebe.

Također, donošenjem Zakona o zaštiti i spašavanju prestale su važiti određene odredbe važećeg Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda. Naime, danom stupanja na snagu Zakona o zaštiti i spašavanju prestale su važiti odredbe članaka 14., 21., 22. i 23. Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda, a ostale odredbe primjenjivale su se ukoliko nisu bile u suprotnosti s odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju. Time je zapravo dio važećeg Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda, od članka 7. do članka 25. postao neprimjenjiv.

Temeljem odredbi važećeg Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda sredstva se dodjeljuju na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske ili Hrvatskog sabora na prijedlog Državnog povjerenstva za procjenu štete od elementarnih nepogoda. Sredstva se isplaćuju preko Državne riznice Ministarstva financija gradovima/općinama koji ta sredstva prosljeđuju krajnjim korisnicima. Isto ukazuje na dugotrajan postupak i rad velikog broja sudionika institucija na državnoj i lokalnoj razini.

Iz navedenih razloga uočena je potreba da se ovim Zakonom promijene postojeći uvjeti za dodjelu pomoći na način da se štete prijave u Registar šteta, a pomoć će biti dodijeljena ovisno o vrsti i visini oštećene imovine iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a može se dodijeliti i iz fondova Europske unije. Pristupanjem Republici Hrvatskoj Europskoj uniji, Republika Hrvatska kao njena država članica ostvaruje pravo na apliciranje za dobivanje sredstava iz fondova Europske unije.

Za očekivati je u budućnosti nastanak novih šteta na poljoprivrednim zemljištima, pri čemu nije moguće procijeniti razmjere nastanka istih. Iz tog razloga nije uputno ovaj Zakon isključivo temeljiti na štetama vezano uz poljoprivredu jer se nerijetko novčanim sredstvima za tu namjenu umanjuje mogućnost bilo kakvog djelovanja i raspodjelu sredstva oštećenima kod kojih šteta nastaje u drugim oblicima, odnosno uzrokovana je poplavama, požarima, odronima zemlje i sl.

Iz važeće Metodologije za procjenu štete od elementarnih nepogoda, općeg dijela, sve točke osim A1 i A2 postaju sastavni dio ovoga Zakona radi jasnijeg postupanja, do donošenja novog pravilnika.

Konačni prijedlog zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda predlaže se u svrhu učinkovitije dodjele sredstava pomoći jer bi se iz nadležnosti Državnog povjerenstva ograničila dodjela sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta u poljoprivredi do 50% ukupno planiranih sredstava za tekuću godinu, te se istodobno predviđa mogućnost da svatko od nadležnih tijela može dodijeliti sredstva pomoći za djelomičnu sanaciju šteta iz svoje nadležnosti.

Također, ovim Konačnim prijedlogom zakona bi se isključili oni oštećenici koji su osigurali svoju imovinu, a što je intencija usmjerena prema većoj svijesti svake fizičke ili pravne osobe o važnosti osiguranja imovine. Ovog trenutka moguće je utvrditi kako je postotak osiguranja imovine, poglavito u poljoprivredi, iznimno malen, te bi se takva praksa u budućnosti trebala znatnije mijenjati. Naime, poljoprivrednicima bi trebalo biti u interesu osiguravati imovinu jer za svoju proizvodnju dobivaju određene subvencije koja predstavljaju javna sredstva.

Dakle, namjera je ovoga Zakona u tom dijelu naglasiti potrebu da se u većoj mjeri osigurava imovina, a što bi u konačnici imalo pozitivne učinke na gospodarstvo. Naime, dodjela pomoći iz državnog proračuna nije obvezna, a s obzirom na visine iznosa koji se dodjeljuju, nije moguće stabiliziranje poslovanja oštećenika koji se bave određenim gospodarskim djelatnostima.

Postojeći, uspostavljeni sustav omogućuje dodjelu državne potpore za osiguranje šteta u poljoprivredi, te Program ruralnog razvoja koji kroz dvije mjere osigurava sredstva za nadoknadu izgubljenog proizvodnog potencijala u poljoprivredi i pokriće troškova premije osiguranja usjeva, životinja i biljaka uzrokovanih različitim čimbenicima, a uključivo i rizike koje određuje ovaj Zakon.

Nadalje, propisana je obveza da se naknada štete odnosi samo na legalizirane građevine, odnosno za koje je doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima ili je pokrenut postupak donošenja rješenja prije nastanka prirodne nepogode.

Ovim Zakonom uređuju se postupanja nadležnih tijela u slučaju nastanka štete, te se uređuju zadaci povjerenstava i obveze funkcioniranja od procjena šteta, unosa podataka u Registar šteta te određenja kriterija kojim prethodi suradnja svih uključenih.

Ovim Zakonom je propisana odgovornost gradonačelnika i općinskih načelnika za namjensko korištenje dodijeljenih sredstava pomoći, te upućuje na odgovornost općinskih, gradskih i županijskih povjerenstava za provedbu mjera procjene i otklanjanja posljedica prirodnih nepogoda.

Ovim Zakonom precizno je određeno da su sredstva dodijeljene pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica od prirodnih nepogoda strogo namjenska (ne mogu se koristiti za druge namjene). Neraspoređeni višak sredstava jedinice lokalne samouprave dužne su doznaciti na račun Ministarstva financija, a samo u iznimnim slučajevima iz objektivnih razloga, za neraspoređeni višak sredstava može se tražiti od Državnog povjerenstva odobrenje za prenamjenu sredstava (koja se može odobriti samo za djelomično pokriće te štete za koju su sredstva dodijeljena).

Prema rezultatima klimatskog modeliranja za Republiku Hrvatsku za razdoblje do 2070. godine, u budućnosti se očekuje promjena čitavog niza klimatskih parametara s posljedicom veće učestalosti i intenziteta ekstremnih vremenskih i klimatskih događaja, a posljedično i prirodne nepogode. Iako nije u nadležnosti ovoga Zakona, implementacija mjera prilagodbe na klimatske promjene značajno bi smanjila utjecaj trenutnih i predstojećih klimatskih promjena i nastanak šteta od prirodnih nepogoda.

Zbog globalnih klimatskih promjena Republika Hrvatska je suočena s čestim prirodnim nepogodama (ponekad i više puta tijekom godine na istom području) koje uzrokuju štete na imovini.

Stoga, ovaj Zakon ne predstavlja pravo bilo kojeg oštećenika da se njime automatski koristi, već je ovo propis kojim se pruža određena vrsta pomoći koja može u nekim segmentima biti i humanitarna i nema svoje izvorište na način da se bilo kome izravno omogući korištenje određenog prava. Naime, u slučajevima nastanka šteta u razmjerima koji prelaze mogućnosti djelomične sanacije u okvirima ovoga Zakona, sredstva se osiguravaju temeljem drugih pravnih propisa.

Ovim Zakonom omogućava se transparentnost postupanja prilikom dodjele sredstava pomoći, određenje jasnijih kriterija i postupanja nadležnih tijela u načelima postupanja koji do sada nisu na pravi način bili provedivi bez ovakvog određenja normativnih rješenja.

Također, ovaj Zakon ima za cilj usmjeriti davanje žurne pomoći koja je određena ugrozom zdravlja i života oštećenika, odnosno socijalnim statusom, te pomoć koja se odnosi na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u smislu davanja novčanih sredstava kako bi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogla ubrzati sanaciju područja (poglavito javne infrastrukture) zahvaćenog prirodnom nepogodom. To su prioriteta koji su nužni za prepoznati, a kojima se neće dozvoliti „osipanje“ novčanih sredstava što je ovim Zakonom jasno propisano.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

Ovim člankom uređuje se predmet Zakona koji se odnosi na kriterije i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, prijavu šteta nastalih uslijed prirodnih nepogoda te sva pitanja koja se odnose na dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Članak 2.

U članku 2. pojašnjeni su pojedini pojmovi u smislu Zakona: građevina, imovina, poljoprivrednik, štete u poljoprivredi, poljoprivredno gospodarstvo, štete u šumarstvu, osiguravatelj, oštećenik, katastrofa, poduzetnik, infrastruktura, važeće tržišne cijene, jedinstvene cijene, realna procjena vrijednosti imovine, Registar šteta.

Članak 3.

Člankom 3. propisuje se prirodna nepogoda, navedene su pojave koje se smatraju prirodnom nepogodom, te uvjeti za proglašenje prirodne nepogode.

Članak 4.

Člankom 4. propisana su načela koja su nadležna tijela u obvezi primjenjivati prilikom određivanja kriterija raspoređivanja pomoći.

Članak 5.

Člankom 5. propisano je koja su tijela nadležna za provedbu ovoga Zakona.

Članak 6.

U članku 6. navedene su ovlasti Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 7.

Člankom 7. propisani su poslovi Vlade Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 8.

U članku 8. određena su povjerenstva koja obavljaju poslove u svezi dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda (Državno povjerenstvo, županijska povjerenstva te općinska odnosno gradska povjerenstva), te način objave odluka o imenovanju članova povjerenstava.

Članak 9.

Člankom 9. je propisan je broj članova Državnog povjerenstva, tko imenuje članove Državnog povjerenstva te vrijeme trajanja odluke o imenovanju članova Državnog povjerenstva.

Članak 10.

Člankom 10. propisani su poslovi Državnog povjerenstva u skladu s odredbama ovoga Zakona, a koji se odnose na poslove evidencije i obrade podataka o nastalim štetama, određivanje

kriterija za raspodjelu i odobrenje pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, suradnju s nadležnim tijelima i sl.

Članak 11.

Člankom 11. propisani su poslovi nadležnih ministarstava koji se poglavito odnose na potvrđivanje nastalih šteta te predlaganje kriterija iz svoje nadležnosti za dodjelu sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Članak 12.

Člankom 12. propisano je tko imenuje članove županijskog povjerenstva, te su navedeni poslovi koje županijsko povjerenstvo obavlja sukladno Zakonu, kao što je usklađivanje rada općinskih i gradskih povjerenstava, objedinjavanje prijavljenih šteta i prosljeđivanje Državnom povjerenstvu putem Registra šteta i dr.

Članak 13.

U članku 13. propisano je tko imenuje članove Gradskog povjerenstva Grada Zagreba te su navedeni poslovi koje Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom, a koji se poglavito odnose na obavljanje izvida šteta na imovini kao i praćenje i nadziranje namjenskog korištenja odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda.

Članak 14.

Člankom 14. propisano je tko imenuje članove gradskog i općinskog povjerenstva, te su navedeni poslovi koje povjerenstvo obavlja sukladno Zakonu, a koji se poglavito odnose na utvrđivanje i provjeru visinu štete od prirodne nepogode za područje grada odnosno općine, unos podataka o štetama u Registar šteta, prosljeđivanje istih županijskom povjerenstvu, praćenje i nadziranje namjenskog korištenja odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda i dr.

Članak 15.

Člankom 15. propisano je osnivanje stručnog povjerenstva ukoliko općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja procijeniti štetu od prirodnih nepogoda.

Članak 16.

Opće odredbe u članku 16. odnose se na mogućnost osiguravanja i planiranja novčanih sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, kao i određivanje njihove namjene i načina dodjele od strane nadležnih tijela iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, sa svrhom ublažavanja i djelomičnog uklanjanja posljedica prirodnih nepogoda.

Članak 17.

Člankom 17. propisana je obveza donošenja plana djelovanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s ciljem određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Članak 18

Člankom 18. propisana je obveza donošenja plana djelovanja Gradske skupštine Grada Zagreba s ciljem određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Članak 19.

Člankom 19. propisani su izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda koji se odnose na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, potrebnih za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Članak 20.

Člankom 20. propisano je da su sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo namjenska i nepovratna te se ne mogu upotrijebiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Istim člankom propisano je i u kojim slučajevima se sredstva pomoći ne dodjeljuju.

Članak 21.

Člankom 21. propisano je da Državno povjerenstvo planira iznose sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje šteta od prirodnih nepogoda koje uz obrazloženje dostavlja ministarstvu nadležnom za financije u skladu s pravilima proračunskog planiranja i propisa koji uređuju javne financije. Planiranje sredstava pomoći uključuje analize te uzima u obzir razmjere nastale štete i razvijenost pojedinih područja u kojima nastaje prirodna nepogoda (najmanje za proteklih pet godina prema indeksu razvijenosti) pri čemu se koriste podaci Državnog hidrometeorološkog zavoda u određenjima procjene i vjerojatnosti mogućnosti nastanka šteta od prirodnih nepogoda u sljedećem razdoblju.

Članak 22.

Člankom 22. Ovoga Zakona propisana je obveza postupanja sukladno pravilima o državnim potporama u industriji ili poljoprivredi prilikom dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda poduzetnicima na osnovu različitih mjera, a što se naročito odnosi na dodjelu novčanih sredstava u obliku subvencija ili dodjelu novčanih sredstava putem ostalih vrsta programa čiji su korisnici pravne osobe.

Članak 23.

Člankom 23. propisano je da Odluku o proglašenju prirodne nepogode može donijeti Vlada Republike Hrvatske za područje dvije ili više županija, Grada Zagreba ili za područje Republike Hrvatske, župan za područje županije ili za jedinice lokalne samouprave na području županije, na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika, te gradonačelnik Grada Zagreba za područje Grada Zagreba.

Članak 24.

Člankom 24. propisane su radnje koje nadležna tijela provode nakon proglašenja prirodne nepogode, a odnose se na prijavu prve procjene šteta, prijavu konačne procjene šteta te potvrdu konačnih procjena šteta.

Članak 25.

Člankom 25. propisani su načini i rokovi za prijavu prve procjene štete.

Članak 26.

Člankom 26. propisani su kriteriji za naknadnu prijavu prve procjene štete.

Članak 27.

Člankom 27. propisan je sadržaj prijave prve procjene štete što se poglavito odnosi na podatke o vrsti prirodne nepogode, datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode, podatke o vrsti, opis te vrijednost oštećene imovine, te podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete.

Članak 28.

Članom 28. propisano je značenje konačne procjene štete u smislu ovoga Zakona. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko odnosno općinsko povjerenstvo te Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.

Članak 29.

Člankom 29. propisan je način izračuna konačne procjene štete na način da se za oštećenu imovinu primjenjuju jedinstvene cijene koje donosi Državno povjerenstvo na prijedlog nadležnog ministarstva, odnosno tržišne cijene za onu imovinu za koju nisu utvrđene jedinstvene cijene.

Članak 30.

Člankom 30. propisan je sadržaj prijave konačne procjene štete, a koji se posebno odnosi na Odluku o proglašenju prirodne nepogode, kao i opseg i uzrok nastale štete te druge podatke potrebne za prijavu konačne procjene štete.

Članak 31.

Člankom 31. propisani su rokovi u kojima se podnosi konačna procjena štete putem Registra šteta.

Članak 32.

Člankom 32. propisana su postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrđivanja konačne procjene štete, što uključuje provjeru podataka o iskazanom iznosu prijavljene štete.

Članak 33.

Člankom 33. propisana su postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete, a što se odnosi na prijedloge i određenje kriterija od strane nadležnih ministarstava koje Državno povjerenstvo objedinjava i usvaja te koristi prilikom raspodjele sredstava pomoći iz svoje nadležnosti.

Članak 34.

Člankom 34. propisano je da Državno povjerenstvo pristupa provjeri i obradi podataka o konačnim procjenama šteta te na temelju istih utvrđuje iznos pomoći za pojedinu vrstu štete.

Članak 35.

Člankom 35. propisano je da Državno povjerenstvo na temelju podataka o konačnim potvrđenim štetama dostavlja Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda o kojem Vlada Republike Hrvatske donosi odluku.

Članak 36.

Člankom 36. propisano je kako se žurna pomoć dodjeljuje u slučaju nastanka šteta većeg opsega zbog kojih prijetoj ugroza zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnim nepogodom. Žurnu pomoć mogu dodjeljivati: Vlada Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te Grad Zagreb.

Članak 37.

Člankom 37. propisano je kako Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku o dodjeli žurne pomoći i na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te Grada Zagreba.

Članak 38.

Člankom 38. je propisano kako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb mogu isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava svojih proračuna.

Članak 39.

Člankom 39. propisana je obveza dostave izvješća o namjenskom utrošku sredstava pomoći.

Članak 40.

Člankom 40. propisana je obveza dostave izvješća o svom radu koju Državno povjerenstvo dostavlja Hrvatskome saboru.

Članak 41.

Člankom 41. propisani su obveznici unosa podataka u Registar šteta, a to su: Državno povjerenstvo, županijska, gradska i općinska povjerenstva, Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba te ostala nadležna tijela sukladna odredbama ovoga Zakona.

Članak 42.

Člankom 42. propisani su nadzori koji podrazumijevaju nadzor na osnovu podataka o uočenim nepravilnostima, proračunski nadzor i nadzor nad zakonitosti rada te djelotvornosti, ekonomičnosti i svrhovitosti postupanja.

Članak 43.

Člankom 43. propisane su prijelazne odredbe.

Članak 44.

Člankom 44. propisano je da mandat članova Državnog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, županijskog, gradskog i općinskog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda imenovanog temeljem Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, br. 73/97 i 174/04) prestaje stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Do imenovanja članova povjerenstava sukladno Zakonu, članovi povjerenstava imenovani temeljem Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, br. 73/97 i 174/04) nastavljaju s radom.

Članak 45.

Člankom 45. propisan je rok prestanka važenja Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, br. 73/97 i 174/04)

Članak 46.

Člankom 46. propisano je kada stupa na snagu Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Zbog povećane učestalosti opasnih vremenskih pojava, vjerojatno uzrokovanih globalnim klimatskim promjenama, ali i nemogućnosti dugoročnog prognoziranja njihove čestine i jačine, vrlo teško se mogu procjenjivati moguće štete i njihove dugoročne posljedice. Uzimajući u obzir odredbe ovoga Zakona, za očekivati je kako će saniranje posljedica prirodnih nepogoda, te dijelom i u odnosu na provođenje ovoga Zakona iziskivati osiguranje određenih dodatnih sredstva iz državnog proračuna bilo da se radi o mogućim poticajima/subvencijama za osiguranja ili programa dodjele pomoći iz različitih nadležnih resora. Ovaj Zakon kao jedan od propisa koji je usmjeren djelomičnom saniranju šteta od prirodnih nepogoda ne bi trebao iziskivati znatno veće iznose od onih iskazanih, a što je i sadržano u samim načelima kojima je

namjera u još većoj mjeri umanjiti gubitke i financijsku štetu pravnih i fizičkih osoba, jer je namjera potaknuti osiguranje imovine što u konačnici pozitivnije djeluje na umanjenje gospodarske štete kao posljedice djelovanja prirodnih nepogoda.

Za provođenje ovoga Zakona potrebno je osigurati sredstva iz državnog proračuna. Na aktivnosti Naknada za štete uzrokovane elementarnim nepogodama osigurana su sredstva u iznosu od 20.000.000 kuna godišnje, dok su za Registar šteta sredstva osigurana u iznosu od 400.000 kuna godišnje. Za rad Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda je u projekcijama za 2019. i 2020. za aktivnosti Procjena šteta od elementarnih nepogoda Državno povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda potrebno osigurati 160.000 kuna godišnje.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOMOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda prihvaćen je u Hrvatskome saboru na 9. sjednici 5. listopada 2018. godine, nakon što je razmotren na saborskoj sjednici i na sjednicama radnih tijela.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, u tekstu Konačnog prijedloga zakona provedene su određene izmjene u cilju uvažavanja stajališta iznesenih tijekom prvog čitanja Prijedloga zakona, a sa svrhom poboljšanja odredbi Konačnog prijedloga zakona.

U odnosu na Prijedlog zakona predlagatelj je u tekstu Konačnog prijedloga zakona izmijenio sljedeće:

- u čitavom tekstu Konačnog prijedloga zakona, zbog jasnoće naziva Državnog povjerenstva za procjenu štete od prirodnih nepogoda, izbrisane su riječi „Hrvatskog sabora“ (sukladno primjedbi Odbora za poljoprivredu)
- u članku 3., stavku 3. izbrisana je riječ „krajnjeg“ prije riječi „nemara“ (sukladno prijedlogu danom na raspravi u Hrvatskome saboru)
- u članku 4. izbrisan je stavak 2. obzirom da se u navedenom članku ne govori o načelima (sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo)
- u članku 5 stavku 2. izbrisane su riječi „u daljnjem tekstu: nadležna ministarstva“ obzirom da je navedenom stavku navedeno što se podrazumijeva pod nadležna ministarstva, te se nepotrebno taj pojam skraćuje (sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo)
- u članku 8., dodaju se stavci 5. i 6. kojima se propisuje odgovornost povjerenstava kao i jedinica lokalnih i područnih samouprava u slučaju nepostupanja povjerenstava sukladno ovome Zakonu (sukladno primjedbi Odbora za poljoprivredu)
- u članku 9. stavku 3. točki 1. brišu se riječi „na prijedlog Mandatno-imunitetnog

povjerenstva Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove“ te dodaje tekst: „ na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove“.

- u člancima 12., 13., 17. i 18. briše se riječ „naročito“ jer nije primjerena normativnom izričaju propisa (sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo)
- u članku 19. stavku 3. izbrisane su riječi „, propisima koji uređuju fondove Europske unije“, te se umjesto njih navodi tekst: „, propisima koji uređuju korištenje sredstava iz fondova Europske unije“ (sukladno primjedbi Odbora za poljoprivredu)
- u članku 20. stavku 2. uz tekst „Sredstva pomoći iz članka 19. ovoga Zakona su nepovratna “, dodaju se riječi: „, i namjenska “ (sukladno primjedbi Odbora za poljoprivredu)
- u članku 20. stavku 4., točki 4. uz tekst „štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima“ dodaju se riječi: „osim u slučaju kada je, prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela “ (sukladno primjedbi Odbora za poljoprivredu te raspravi u Hrvatskome saboru)
- u članku 20. dodaje se stavak 5. koji glasi: „Iznimno od stavka 4. točke 4. ovoga članka, sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama u slučajevima socijalno ugroženih oštećenika“ (sukladno prijedlogu danom na raspravi u Hrvatskome saboru)
- u članku 41. stavku 7. izbrisane su riječi „, Sadržaj Pravilnika o Registru šteta propisuje ministar financija“, te se umjesto njih navodi tekst: „, Sadržaj Registra šteta propisuje ministar financija Pravilnikom“ (sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo).

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Primjedbe i prijedlozi na Prijedlog zakona iznesene na raspravi u Hrvatskome saboru, njegovim radnim tijelima tijekom prvog čitanja, ugrađene su u tekst Konačnog prijedloga zakona, s tim da neke primjedbe nisu mogle biti usvojene, uz obrazloženje kako slijedi:

Ne prihvaća se primjedba Odbora za poljoprivredu koja je podnijeta na članak 3. stavak 2. a koja se odnosi na definiranje bolesti životinja ili biljaka, najezdu nametnika ili okolišni incident kao prirodnu nepogodu. Naime, u člankom 3. stavkom 2., točkom 12. propisano je kako se

prirodnom nepogodom osim navedenog smatraju i „druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području“.

Ne prihvaća se prijedlog Odbora za poljoprivredu vezano za članak 9. da u Državnom povjerenstvu budu i predstavnici Hrvatske gospodarske komore te Hrvatske poljoprivredne komore. Naime, u odnosu na postojeći Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, broj 73/97 i 174/04) povećan je broj članova Državnog povjerenstva, i to na način da se kao novi članovi dodaju predstavnici ministarstava nadležnih za graditeljstvo i prostorno uređenje, zaštitu okoliša, te mora, prometa i infrastrukture, uz dosadašnje prisutne članove koji su predstavnici ministarstva nadležnog za financije te ministarstva nadležnog za poljoprivredu. Uz navedeno, članovi Državnog povjerenstva su saborski zastupnici te predstavnik društva za osiguranje. Navedeno ukazuje na namjeru obuhvata svih segmenata u odnosu na moguće nastale štete, a koja obuhvaćaju infrastrukturu, graditeljstvo te poljoprivredu, prilikom održavanja sjednica Državnog povjerenstva. Suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom i nadalje će biti sveprisutna u svim djelovanjima kako Državnog povjerenstva, tako i nadležnih ministarstava te ostalih državnih tijela.